Stockholms stad

Rotel VII (Dnr KS 2026/921)

Jämställdhet i en föränderlig tid – nuläge och vägar framåt (SOU 2026:41)

Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet
Remisstid den 7 december 2026

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med Stockholms stads yttrande, bilaga 1 till promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarråd Alexandra Mattsson

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsdepartementet har remitterat betänkandet Jämställdhet i en föränderlig tid – nuläge och vägar framåt (SOU 2026:41) till bland annat Stockholms stad för yttrande.

Utredningen konstaterar att inget av de fem granskade jämställdhetspolitiska delmålen (1–5) har uppnåtts och pekar på brister i statens styrning, som beskrivs som fragmenterad och otydlig.

För att stärka arbetet föreslås en samlad tioårig nationell jämställdhetsstrategi med prioriterade problemområden och åtgärder. Utredningen föreslår även en mer samordnad styrning av myndigheternas jämställdhetsarbete samt utvecklad uppföljning med nya jämställdhetsindikatorer.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret välkomnar att måluppfyllelsen för de jämställdhetspolitiska delmålen 1–5 har genomlysts och bedömts samt välkomnar utredningens förslag om en samlad nationell strategi på jämställdhetsområdet.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Som personal- och jämställdhetsborgarråd vill jag särskilt lyfta betydelsen av att förbättra villkoren för kvinnor i arbetslivet. Kvinnor arbetar i högre utsträckning än män i välfärdens yrken, som ofta präglas av hög arbetsbelastning, lägre löner och sämre arbetsvillkor. Det är en jämställdhetsfråga som behöver tas på stort allvar. Jag ser därför positivt på utredningens förslag om att utreda förutsättningarna för en riktad lönesatsning på kvinnodominerade yrken i offentlig sektor. Att stärka lönerna och värdera välfärdens kvinnodominerade yrken högre är en viktig del i arbetet för ett mer jämställt arbetsliv. Det behöver också gå hand i hand med insatser för en bättre arbetsmiljö och hållbara arbetsvillkor.

Jag delar utredningens bedömning att arbetsmarknadens parter har en viktig roll i lönebildningen. Samtidigt anser jag att detta inte bör hindra staten från att undersöka hur en riktad satsning kan möjliggöras, och bidra till att minska de strukturella löneskillnaderna mellan kvinno- och mansdominerade yrken.

Jag välkomnar även förslagen om att stärka arbetsmiljöarbetet i välfärden och att ge berörda myndigheter ett tydligare ansvar för jämställdhetsfrågorna inom utbildning, hälso- och sjukvård samt socialtjänst. Det är viktigt att jämställdhetsperspektivet genomsyrar hela välfärden och att kommunerna får ett långsiktigt kunskapsstöd i arbetet.

Avslutningsvis vill jag understryka vikten av att den nationella strategin tar sin utgångspunkt i konkreta jämställdhetsproblem och leder till faktiska förbättringar i människors vardag. Det kräver både tydlig nationell styrning och goda förutsättningar för kommunerna att omsätta målen i praktiken.

I övrigt hänvisar jag till Stockholms stads yttrande, bilaga 1.

Stockholm den 25 november 2026

Alexandra Mattsson

Bilagor

1. Stockholms stads yttrande, dnr KS 2026/921
2. Remiss - Jämställdhet i en föränderlig tid – nuläge och vägar framåt (SOU 2026:41) volym 1, dnr KS 2026/921-1.1
3. Remiss - Jämställdhet i en föränderlig tid – nuläge och vägar framåt (SOU 2026:41) volym 2, dnr KS 2026/921-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Arbetsmarknadsdepartementet har remitterat betänkandet Jämställdhet i en föränderlig tid – nuläge och vägar framåt till bland annat Stockholms stad för yttrande.

Utredningen har gjort en bedömning av måluppfyllelsen för perioden 2017–2023/2024 för fem av regeringens jämställdhetspolitiska delmål: 1 – En jämn fördelning av makt och inflytande, 2 – Ekonomisk jämställdhet, 3 – Jämställd utbildning, 4 – Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet och 5 – Jämställd hälsa. Utredningen konstaterar att ojämställda utfall kvarstår för alla fem mål och att inga av målen därmed kan beskrivas som uppnådda. Utredningen gör vidare bedömningen att den statliga styrningen av jämställdhetspolitiken är fragmenterad, formulerad på en för övergripande nivå och att regeringens prioriteringar är svåra att överblicka.

Utredningen föreslår därför att regeringen antar en samlad tioårig nationell strategi för jämställdhetspolitiken, för att skapa en mer sammanhållen, långsiktig och tydlig styrning. Utredningen har identifierat prioriterade problemområden och åtgärder för regeringens jämställdhetspolitiska delmål 1–5 som tillsammans med regeringens aktuella inriktning för delmål 6 och 7 föreslås utgöra underlag för den samlade nationella strategin för jämställdhetspolitiken. Utredningen lämnar därutöver förslag för en mer sammanhållen, kostnadseffektiv och ändamålsenlig styrning av statliga myndigheter jämställdhetsarbete samt förslag till hur jämställdhetspolitiken bör följas upp, inklusive förslag till nya jämställdhetsindikatorer.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 oktober 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret välkomnar att måluppfyllelsen för de jämställdhetspolitiska delmålen 1–5 har genomlysts och bedömts samt välkomnar utredningens förslag om en samlad nationell strategi på jämställdhetsområdet. Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning om att en sådan strategi kan bidra till ett helhetsperspektiv i den statliga styrningen som i högre utsträckning främjar berörda aktörers, inklusive kommuners, förutsättningar att lösa aktuella jämställdhetsproblem.

Merparten av utredningens förslag berör inte kommuners verksamheter utan fokuserar på styrningen av de statliga myndigheterna. Nedan kommenteras de förslag som bedöms kunna ge effekter på kommuners arbete.

Ställningstaganden

6.3 Förslag om en samlad nationell strategi för att nå de jämställdhetspolitiska målen

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget om att låta jämställdhetspolitiken vägledas av en tio-årig nationell strategi som preciserar tydliga problembeskrivningar, vilka åtgärder som ska vidtas och ansvariga aktörer. Stadsledningskontoret instämmer i utredningens bedömning om att de nuvarande jämställdhetspolitiska målen är formulerade på en för övergripande nivå och att mer preciserade problem- och målbeskrivningar skulle underlätta för berörda aktörer, inklusive kommuner, att identifiera sin roll i och vidta åtgärder för att öka jämställdheten.

Stadsledningskontoret avstyrker förslaget om att länsstyrelserna ensamt ska ha en samordnande roll för strategins genomslag i länen. De 21 länsstyrelserna har olika mängd resurser och förutsättningar att aktivt verka för strategins genomslag, vilket riskerar att bidra till en ojämn implementering i olika delar i landet. När samordning sker på regional nivå försvåras även erfarenhetsutbyte mellan kommuner som ingår i olika län men som trots det kan ha liknande förutsättningar, såsom större städer. Stadsledningskontoret föreslår i stället att Jämställdhetsmyndigheten får i uppdrag och resurser för att stötta i implementeringen av strategin även i kommuner och regioner, likt uppdraget som Forum för levande historia har gällande regeringens Handlingsplan mot rasism och hatbrott.

6.4.3 Åtgärd: Utred förutsättningarna för en riktad lönesatsning på kvinnodominerade yrken i offentlig sektor

Stadsledningskontoret delar inte utredningens bedömning. Stadsledningskontoret vill betona vikten av arbetsmarknadens parters arbete och av att behålla nationella arbetsmarknadsmodeller. Arbetsmarknaden är ett komplext område där parterna har viktiga roller och ansvar för att omhänderta lönebildningsfrågor. Det är inte ett uppdrag för staten.

6.5.4 Åtgärder: Minska pensionsgapet

Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning om att den parlamentariskt tillsatta pensionsgruppen bör formulera mål för en minskning av pensionsgapet i det allmänna pensionssystemet, fastställa en ny handlingsplan för jämställda pensioner och ta initiativ till en partsgemensam samrådsgrupp för jämställda pensioner.

6.6.5 Åtgärd: Uppgift till Skolverket – nationellt sektorsansvar för en jämställd utbildnign inom skolväsendet.

Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning om att Skolverket bör få en långsiktig uppgift att vara samlande och pådrivande för en jämställd utbildning.

Förslaget bedöms kunna leda till en starkare kunskapsstyrning och ökat stöd till kommuner i arbetet med att främja jämställdhet inom skolväsendet.

6.6.6 Åtgärd: Utred förutsättningarna för ett välfärdssprång i form av ett praktikprogram för att bredda rekryteringsbasen till välfärden

Stadsledningskontoret delar inte utredningens bedömning avseende ett praktikprogram för att bredda rekryteringsbasen till välfärden. Stadsledningskontoret ser positivt på initiativ för att bredda rekryteringsbasen till välfärdens yrken. Dock behöver man noga överväga åtgärder som belastar verksamheterna. Att ta emot elever i 14–15-årsålder för att motivera dem att satsa på yrken inom välfärden ställer höga krav på mottagande verksamheter. I många verksamheter arbetar man med att tillgodose grundläggande omvårdnadsbehov, varför den personliga integriteten är mycket viktig. Att hitta meningsfulla arbetsuppgifter som också ger en god bild av vad ett välfärdsyrke kan innebära är därför inte helt enkelt.

6.8.3 Åtgärd: Uppgift till Socialstyrelsen – nationellt sektorsansvar för en jämställd hälso- och sjukvård och socialtjänst

Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning. Stadsledningskontoret ser positivt på en mer långsiktig och tydligare samordning av arbetet för att främja jämställdhet inom socialtjänsten. Stadsledningskontoret ser även positivt på att Socialstyrelsen ska få i ansvar att tillföra ett köns- och genusperspektiv när myndigheten tar fram och utvecklar statistik, regler och riktlinjer inom socialtjänsten. Köns- och genusanalyser är ett viktigt arbetssätt inom jämställdhetsintegreringen, och analyser genomförda av statliga myndigheter kan även vara till nytta för kommuners motsvarande analysarbete.

6.8.5 Åtgärd: Nationell satsning på att förbättra arbetsmiljön i välfärden

Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning om att Arbetsmiljöverket ska få i uppdrag att utveckla och genomföra insatser för att förbättra den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på kvinnodominerade arbetsplatser i välfärden.

8.2.14 Förslag om indikatorer för regional uppföljning

Stadsledningskontoret tillstyrker utredningens förslag men vill betona att det är önskvärt med statistik som går att bryta ner på kommunal nivå. Det gäller även indikatorer med uppdelning på fler grupper såsom inrikes/utrikes födda, personer med funktionsnedsättning och den övriga befolkningen, ålder (inklusive barn), inkomst samt utbildningsnivå (utredningens förslag 8.2.13). Då Stockholms stad omfattar 1 miljon av Sveriges 10,6 miljoner invånare är stadens erfarenhet att det är en tillräcklig folkmängd för mer detaljerad statistik. Det vore beklagligt om befolkningsglesa kommuners storlek begränsade utvecklingen av kommunal statistik även för kommuner som är befolkningstäta.